

Demokratik ve Laik Eğitim

İçeriği Yazan: [Gökmen](#) [1] Zaman: Pzt, 09/07/2012 - 15:27

Yazar: Vural GÜNDÜZ

Yazının Yazıldığı Tarih: 30.06.2012

Eğitime önem veren toplumlar, huzur ve kalkınma için gereken en önemli yatırımı yapmış sayılırlar. İyi bir vatandaş, ancak iyi bir eğitim sayesinde yetiştirilebilir. Her yenileşme hareketinin başı, eğitim alanındaki başarıya bağlıdır.

Kalkınmanın, akıl ve bilimin önderliğinde gerçekleşeceğine inanan Atatürk, millî eğitime büyük önem vermiştir. Eğitim, millî ve çağdaş olmalıdır. Atatürk eğitimin millî olması gerektiğini şöyle açıklar: "Bir millî eğitim programından bahsederken, eski devrin hurafelerinden ve yaradılış niteliklerimizle hiç ilgisi olmayan yabancı fikirlerden, doğudan ve batıdan gelebilen bütün etkilerden tamamen uzak, millî karakterimiz ve tarihimizle uyumlu bir kültür kastediyorum. Çünkü millî dehamızın tam olarak gelişmesi ancak böyle bir kültürle sağlanabilir. Herhangi bir yabancı kültür şimdiye kadar takip edilen yabancı kültürlerin yıkıcı sonuçlarını tekrar ettirebilir."

Atatürk, eğitimin yabancı fikirlerden, etkilerden uzak ve millî değerlerimize uygun olmasını istemiştir. Bu konuyu "Bugüne kadar izlenen eğitim ve öğretim yöntemlerinin milletimizin tarihsel gerilemesinde en önemli etken olduğu kanısındayım. Onun için ulusal bir eğitim programından söz ederken eski devrin boş inançlarından, toplumsal yapımızla hiç de ilgisi olmayan yabancı fikirlerden, doğudan ve batıdan gelebilen tüm etkilerden tamamen uzak, ulusal özelliklerimizle ve tarihimizle uyuşabilen bir kültür kastediyorum." sözleriyle belirtmiştir.

Atatürk bir ulusun yaşamında eğitimin önemini belki de en iyi anlamış, anlatmış devlet kurucusu idi.

Bir ülkenin kalkınmasının ancak çağdaş bir eğitimle mümkün olacağını da büyük Önder şu sözü ile açıklar: "Türk milletine gideceği yolu gösterirken dünyanın her türlü ilminden, buluşlarından, ilerlemelerinden yararlanalım." Çağdaş öğrenme ve öğretme ilkelerinin 1924 İlkokul programında yer aldığını ve Cumhuriyetin ilk yıllarında bu ilkeleri uygulama konusunda önemli bir çaba gösterildiği ve başarıldığını görmekteyiz.

İktisadi ve sosyal kalkınmamızı gerçekleştirerek çağımızı yakalamak, dünya toplumu içerisinde saygın bir yer almak; diğer yandan, yalnız kanunlardan oluşan bir sistem olarak değil, aynı zamanda bir yaşam biçimi olarak demokrasiyi kurmak, özgürlüğün nimetlerinden yararlanmak temel hedeflerden olmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni lâik cumhuriyet temeline oturtan Atatürk, bu devletin dayandığı Türk milletinin de çağdaş uygarlık düzeyinin üstünde bir yerde olmasını ister: ona göre "yaptığımız ve yapmakta olduğumuz inkılâpların amacı; Türkiye Cumhuriyeti halkını, tamamen çağdaş ve bütün anlam ve görünüşleri ile uygar sosyal bir toplum durumuna getirmektir. İnkılâplarımızın temel ilkesi budur."

Türkiye Cumhuriyeti ulusumuzun tüm fertlerinin katılımıyla gerçekleştirdiği kurtuluş savaşı sonucunda, çok uluslu, çok dinli bir cihan imparatorluğunun küllerinden, modern bir milli devlet olarak doğmuştur.

Türk toplumu, cumhuriyetle çağdışı kalmış kurumlara bağılıktan kurtulmuş, tebaalıktan çıkarak, eşit

haklara sahip vatandaşlardan oluşan çağdaş bir ulus haline gelmiştir.

Atatürk, ülkemizde geliştirilecek eğitim modelinde bilim ve tekniğin önemli bir rolü olduğunu belirtmiştir. Milletimizin siyasî, toplumsal hayatında ve zihinsel eğitiminde rehberimizin bilim ve teknik olduğunu vurgulamıştır. Türkiye'mizin bilim ve teknolojiye diğer uygar ülkelerin düzeyine çıkabilmesinde eğitimin önemli faktör olduğunu belirtmiş ve eğitimimizin bu ilke çerçevesinde planlanmasını istemiştir.

Atatürk, eğitimin yaygınlaştırılması ve bilgisizlikle savaş ilke edinmiştir. Millî mücadele yıllarından itibaren Mustafa Kemal, çağdaşlaşma yolunda ilerleyebilmek için, her şeyden önce yaygın bilgisizliğin ortadan kaldırılması ve eğitimin geniş halk kitlelerine yayılması gerektiğini bildirmiştir.

Mustafa Kemal'in düşüncesinde eğitimi yaymak ve bilgisizlikle savaş, halk kitlelerine okuma-yazma, öğretmekten ve genel bilgi kazandırmaktan çok daha öteye giden bir önem taşıyordu. Halkın aydınlatılması, ulusal bağımsızlığın güvencesi olduğu gibi halkı teba olmaktan çıkararak kendi iradesine sahip vatandaşlar haline getirmenin temel koşuluyla Mustafa Kemal'e göre, ulusun kendi benliğine sahip kılmaktan alıkoyan, yüzyıllarca kendinden habersiz yaşatan hep bilgisizlik olmuştur.

Atatürk'ün çağdaşlaşma yöntemi, "Az zamanda çok ve büyük işler yapmak" esasına dayanır. Atatürkçülükte zaman ölçüsü Büyük Önder'in ifadesiyle: "Geçmiş yüzyılların uyuşturucu düşünüş biçimine göre değil, yüzyılımızın hız ve hareket kavramına göre" ayarlanmıştır. Bu bakımdan, çağdaşlaşma yolunda, atılan her adımı kısa ve yetersiz görmek, her an daha uzun ve daha esaslı adımlarla ileriye yürümek, Atatürkçü çağdaşlaşmanın esasıdır.

Vural GÜNDÜZ

iletisim@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [3]
- [Kültür/Sanat](#) [4]
- [Toplumsal](#) [5]
- [Diğer](#) [6]

Kaynak URL (14/05/2024 - 18:04 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/okur-makale/demokratik-ve-laik-egitim>

Bağlantılar:

- [1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/gokmen>
[2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>
[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
[4] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>
[5] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>
[6] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/diger>